

La dama del medalló

Mercè Company

ESPURNA

bromera

Capítol primer

Ja fa estona que en David Cañada ha plegat el diari, l'ha deixat al seu costat i, amb el cap reclinat al respatllet de la butaca, mira el paisatge des de la finestrella. El tren avança infatigable com si arrossegara persones, maletes i mercaderies fos la cosa més fàcil d'aquest món.

Verds intensos i verds suaus, a mena d'una catifa gegantina, cobreixen els prats i les muntanyes que, a banda i banda de la via del tren, s'estenen, indolents, com si tinguessin l'únic objectiu d'asserenar l'esperit de l'observador o haguessin de ser motiu del fàcil comentari, «sembla Suïssa, oi?», que, irremissiblement, fan els forasters, com si el paisatge asturià s'hagués creat a imatge i semblança de l'helvètic.

Asturias, patria querida, Asturias de mis amores..., sense adonar-se del seu gest en David fa que no amb el cap; no, no és Asturies la pàtria dels seus amors, malgrat que cada vegada que retorna a Gijón no pot evitar de sentir una lleu, petitíssima punxada de nostàlgia que dura el temps d'un pensament.

Fa una ullada al rellotge, si no hi ha cap contratemps, d'aquí a un quart serà a Gijón. És un quart i mig de cinc de la tarda, d'aquest 8 de juliol que s'ha llevat net, deixant que el sol lluisi esplendorós, com si el comitè organitzador

del Festival Internacional de Cine hagués pactat amb els fets o amb els diables perquè la pluja no els desbaratés la festa, si més no, la gala inaugural.

En David tanca els ulls i es deixa dur per la cadència monòtona, sempre igual del tren. A la butxaca esquerra del pantalon, curosament embolicat amb un mocador, hi duu el medalló. Va decidir d'agafar-lo a última hora. Encara no sap gaire bé per què. Potser per no sentir-se tan sol.

* * *

La Begoña li va dir que la passaria a buscar al voltant de les cinc, que estigués a punt. Encara falta mitja hora. La Norma, lleugerament abocada a la finestra, mira cap al carrer, des d'aquí veu el teatre Arango, centre per uns dies de l'atenció internacional de la gent de cinema. D'aquí a poques hores l'alcalde, en nom de la ciutat, donarà la benvinguda a actors i directors, a productors i visitants, i els agrairà la seva participació i el seu entusiasme, que fa que el Festival sigui, un any més, una finestra oberta a través de la qual es puguin mostrar les últimes produccions nacionals i internacionals.

La Begoña li ha assegurat que aconseguiria entrades per a l'acte d'inauguració; que en coneixia un del comitè d'organització i li'n donaria.

Ara està contenta d'haver vingut; li ha anat bé aquest parèntesi en el temps i allunyar-se de les obligacions diàries, de casa, i de l'Arcadi. S'aparta de la finestra i va cap al lavabo. Sortosament, aquí no fa la calor aclaparadora de Sitges..., es mira al mirall, encara no ha pres el sol i ja té la pell colrada, perquè la seva pell és així, només ensumar el sol, s'enfosqueix, i a Sitges cau un sol de justícia.

Es passa el raspall pels cabells, l'Arcadi sempre li deia que li recordaven la mel clara, la bona, l'espessa; no li cal posar-s'hi cap tint, les canes, escasses, hi queden perfectament integrades, ni es noten. Potser és per això que ningú no li fa els quaranta-un anys que té; a tot estirar, uns trenta-cinc o trenta-sis anys. Somriu i el mirall li retorna el somriure a l'instant. Quan era joveneta no li agradava el seu nas, massa prim i massa recte; a parer seu, desentonava amb els ulls, eren tan grossos que tothom li deia que semblaven dos focus. Amb els anys els trets s'han harmonitzat, o potser és ella que es veu diferent. Es perfila els llavis amb la barreta de color. Falten cinc minuts per a les cinc.

* * *

Quan li ha dit que el portés a l'hotel Hernán Cortés, el taxista l'ha llambregat impúdicament i, segur de si mateix, ha afirmat:

—Ve pel Festival, oi?

En David ha murmurat un «sí» gairebé inoïble, però el taxista no n'esperava resposta, amb cinquanta anys al volant, què li han d'explicar:

—Aquest any ve molta gent, i això ens agrada a nosaltres, ens agrada que vinguin els forasters i que ens coneguin...

L'home va conduint sense deixar de parlar:

—No diria mai a qui he portat aquest matí? Doncs a un actor americà que es diu, mmm..., ara no em surt, bé, tant és, però molt senyor, eh! Tot i essent americà, molt senyor!

El taxi s'atura davant l'hotel. En David baixa, el taxista també, amb diligència obre el portamaletes, en treu

la bossa que duu el passatger per tot equipatge i la hi allarga, somrient.

—Si és servit.

—Gràcies.

—Perdoni, senyor... —en David s'atura i es tomba, el taxista l'està mirant fixament—. Vostè també és actor?

—No, jo no.

El taxista somriu alleugerit.

—Ah, ja deia jo! Perquè la seva cara no m'és coneguda.

En David somriu, li fa un gest amb la mà i, després de deixar passar davant seu una senyora, entra a l'hotel.

L'hotel Hernán Cortés és un hotel que conserva l'elegància i l'aspecte senyorívol de la dècada dels cinquanta. Amb el pas del temps li han anat incorporant els darrers elements de confort i de modernitat però sense modificar-ne l'estructura original. El vestíbul de l'entrada és sobri i, alhora, funcional i càlid, gràcies a la profusió de fusta noble, estores i llums de peu estratègicament col·locats.

En aquests moments, a recepció, s'està produint un petit colapse, és com si tothom s'hagués posat d'acord per arribar a la mateixa hora. El senyor Huertas, però, no perd la calma i dirigeix els seus empleats amb el virtuosisme d'un director d'orquestra. En David espera el seu torn pacientment. La senyora que l'ha precedit a l'entrada sembla més nerviosa i, quan el director li demana en què pot servir-la, contesta amb un to una mica estrident:

—Sisplau, avisi la senyora Masriera, habitació 410, que la senyora Begoña està aquí, esperant-la.

—Molt bé, senyora, ara mateix.

Fa un senyal amb el dit i transmet l'encàrrec al seu ajudant. Després s'acosta a en David.

—Digui'm?

—Tinc habitació reservada. David Cañada.

El recepcionista repassa el registre i assenteix amb el cap:

—Efectivament. L'habitació 406. Em permet el seu carnet, sisplau? Noi, agafa la bossa d'aquest senyor i acompanya'l a la 406.

—Deixi, no cal, ja la pujaré jo.

En David agafa bossa i clau i va cap a l'ascensor, que en aquest moment està baixant. S'espera. En arribar a la planta baixa, s'obre la porta i en David es fa enrere per deixar-ne sortir la seva ocupant. Per un moment tots dos es miren, en David no es mou. La Norma somriu lleument i diu:

—Em permet?

—*Prego* —i es decanta.

—Gràcies.

En David no contesta. La segueix amb la mirada i veu com va cap al vestíbul com si hi busqués algú. En aquest moment el criden:

—Ei!, David, *hello*!

El Peter Van Potte, un dels millors càmeres holandesos d'Europa, camina cap a ell gronxant la seva enorme humanitat. En David deixa anar la porta de l'ascensor, deixa la bossa a terra i obre els braços.

—*Hello*, Peter!

Tot i que en David no és un home baix —passa del metre vuitanta-cinc—, al costat del Peter ho sembla. El càmera, amb els seus dos metres d'alçada i cent dotze quilos de pes, l'ha subjectat per les espatlles i el sacseja com si fos un full de diari.

—He, he, he, m'alegro de veure't, David, ja sé que presents una pel·lícula, ho he llegit al full informatiu, he, he, he, i estava aquí esperant-te, m'alegro de veure't, home!

El deixa anar, però immediatament li posa la seva mà immensa rere l'espatlla i gairebé l'arrossega cap al vestíbul.

—Vine, home, que parlarem. Jo estic al jurat, saps?

S'han assegut a les butaques que queden més allunyades de la porta. En David treu el paquet de cigarrets. Convida l'amic, que refusa tot posant-se la mà al pit.

—Fotut —diu—, massa quilos. Massa cervesa. He deixat el tabac, quan ho hagi superat, començaré a pensar a deixar la cervesa. Però, digues-me, estàs content de *Un giorno come tutti i altri*?

En David encén el cigarret mentre fa que no amb el cap, exhala una bafarada de fum i diu:

—No. És una merderola. He vingut al Festival perquè el productor em paga les despeses i haig de donar la cara, però no, no ho estic.

El Peter arrufa les celles, bufa un parell de vegades i el mira amb els seus ulls petits i escrutadors:

—La crítica en parla bé. Diuen que és una de les seves preferides.

En David el mira fixament.

—Tu l'has vista?

—Sí.

—I...?

—Bona factura. Estèticament impecable. Ben dirigida. Però... no té ànima; bé —matisa—, la *teva* ànima, vull dir.

En David torça la boca i aspira profundament el fum del cigarret.

—No és —diu lentament— *la meva pel·lícula*...

—I què esperes per fer-la?

En David, amb un punt de ràbia a la veu, diu:

—I tu, home de cine, m'ho preguntes? Que no saps

el que costa d'aixecar un projecte en el qual només creu una sola persona?

—De què va?

—És una història d'amor situada al segle XVII.

L'holandès es frega la barba, ampla i generosa, que li cobreix mitja cara.

—És molt car, això... I hi ha bons precedents d'aquest temps, només en ambientació...

—T'agrada, oi?

—Per a un director de fotografia és un caramel filmar una pel·lícula d'època. És clar que m'agrada.

—Si aconseguixo dur-la endavant, hi treballaries?

—No ho dubtis pas. Tens alguna cosa escrita?

—Sí, estic treballant a estones en una *escaleta*; voldries fer-hi una ullada?

—Ho escrius en italià?

—Sí, és clar.

L'altre fa petar la llengua.

—Home, jo l'italià l'entenc bé, però llegir-lo... Mira, quan la tinguis llesta busca algú que te la tradueixi al francès i me l'envies, d'acord?

—D'acord.

—Tens pensat el títol?

—Sí, *La Dama del Medalló*.

El Peter fa un gest d'estranyesa i repeteix:

—*La Dama del Medalló*? Però això no és un quadre molt important?

—Sí, és la història d'amor que hi ha a l'entorn d'aquest quadre.

Capítol segon

—La gala d'anit va ser tot un èxit. El públic, com tradicionalment fa a Hollywood, s'apilonava a l'entorn de les tanques que formaven un passadís des de les escales del teatre Arango fins al carrer. Tots, homes, dones, nois i noies, allargaven el coll i xisclaven cada vegada que veien aparèixer, sota els llums dels focus, el rostre d'algun famós o famosa. Qui més aplaudiments va rebre va ser en Daniel J. Travanti, el popular Frank Furillo de *Canción Triste de Hill Street*, el qual va mostrar que es podia ser un excellent actor i, alhora, una persona simpàtica i accessible, ja que sempre, amb un somriure als llavis, saludava tothom... —la Rosario, la jove periodista, s'atura, es mossega un llavi i tomba el cap per mirar el seu company de taula, i pregunta—: Què et sembla?

—Bé, però potser hi poses massa de la teva collita, i massa admiració..., això «d'excellent actor nord-americà», per exemple, em sembla excessiu.

La Rosario arrufa les celles:

—A mi m'agrada! És més, m'encanta, i és molt simpàtic.

—Però no s'hi poden posar opinions personals, no ho entens?

El Juanjo no aixeca el cap per contestar, també ell està

enfeinat acabant la ressenya de l'acte d'anit per al seu diari, i afegeix:

—Ara, a les deu, tenim la roda de premsa amb el director David Cañada.

—Sí, ja ho sé. Ja tinc recollides les seves dades biogràfiques. Escolta, sabies que és d'aquí? Va néixer a Gijón.

—Sí —el Juanjo s'aixeca per estirar un paper d'una altra taula—, però està nacionalitzat italià.

—Ei!, en Cañada ja ha arribat, veniu? —crida una de les hostesses, des del fons de la sala del casino que s'ha habilitat com a seu del comitè.

—Sí, ara!

* * *

Potser el pacte fet amb els fets i els diables només era per al dia de la gala, perquè avui el temps s'ha girat i bufa un vent fred que obliga la gent a posar-se la jaqueta, ni que sigui de punt. A la terrassa on se celebren les rodes de premsa, alguns membres de l'Organització ja han disposat les taules de tal manera que el convidat seurà al mig i els periodistes ho faran al seu entorn. En David, amb ulleres fosques i vestit amb pantalon i americana blanca, està parlant amb un parell de noies que li han demanat un autògraf. Els fotògrafs ja han començat a fer la seva feina, que s'intensifica quan en David seu i es mostra disposat a contestar totes les preguntes que li facin.

—Oh! I tu el coneixes, Begoña?

—Des que érem petits, vivíem a la mateixa escala. Vols que te'l presenti?

La Norma s'aguanta els cabells perquè no li vinguin als ulls, i se'l mira.

—Sí... —murmura.

Les dues amigues estan assegudes dues taules més enllà i observen amb atenció el transcurs de la roda de premsa. Avui tenien intenció d'anar a la platja però el mal temps les ha fet desdir, i, com ha apuntat la seva amiga, «ja que ets aquí, podríem tafanejar pels actes del Festival, oi?»

—No el trobes guapíssim? —li pregunta la Begoña en veu baixa.

—No... més aviat interessant... quants anys té?

La Begoña acluca una mica els ulls, tot fent memòria.

—Mmm... anava una o dues classes per davant meu, per tant ara en deu tenir uns quaranta-dos o quarantatres...

Totes dues riuen espontàniament.

—Saps a qui em recorda molt? —diu la Norma.

—A qui?

—A l'actor nord-americà Elliot Gould, saps qui et vull dir? Aquell tiparro alt, moreno, de cabells arrissats, que va estar casat amb la Barbra Streisand...

—Ah, sí! Ara que ho dius... Caram, tens raó, és igual...!

La Rosario gargoteja en el seu bloc la darrera resposta del director i llança la seva pregunta:

—No creu que el cinema d'ara reflecteix molt poc la realitat actual?

En David tomba el cap i enceta un somriure.

—Per a mi encara la reflecteix massa, personalment no m'interessa gens en absolut el temps actual.

—En quin sentit? —pregunta el Juanjo.

—En tots. Odio la informàtica, la robotització, el

disseny actual, només cal mirar els cotxes, tots són iguals; si jo ho pogués decidir, aturaria el temps i el deixaria fix per sempre a finals del segle disset i principis del divuit. Per a mi és el temps més ric en tots els aspectes.

—Està preparant alguna cosa ambientada en aquest temps?

En David encén un cigarret, mira al fons de la terrassa on el càmera holandès està parlant amb la directora del comitè, exhala el fum i, tot mirant de semblar segur de si mateix, respon:

—Sí, estic treballant en un projecte, ja el tinc força avançat...

—Qui seran els protagonistes? —salta una periodista jove.

—Bé, encara no vull donar noms, fins que no estigui més lligat —s'inclina cap endavant, enceta un somriure que sap que és brillant i afegeix—: Ja saben que parlar dels projectes abans d'hora porta mala sort. I, si els sembla, ja podem donar per acabada aquesta roda de premsa.

—Què, te'l presento?

—Sí, anem.

La Norma i la Begoña s'aixequen. El vent bufa cada vegada més fort i la Norma lamenta no haver-se posat una brusa de màniga llarga. S'acosten a en David, esperen que acabi de parlar amb un realitzador austríac i la Begoña li clava un parell de copets a l'espatlla tot dient:

—Sorpresa... A veure si em coneixes!

En David es gira i el primer que veu és el rostre somrient de la Norma. Ella diu:

—Hola, em pensava que eres italià.

En David fa cara de sorpresa i després es posa a riure.

—Perdona, són tants anys de parlar gairebé sempre en

italià que ja s'ha convertit en la meva primera llengua —mira la Begoña que espera expectant—. Ei, si ets la nena de les trenes!

S'abracen. En David sembla veritablement content de veure-la.

—Com estàs? I el teu germà? Encara juga a l'Spòrting?

—Ui, no! Ara té una botiga d'esports a Oviedo. I tu? Vés per on t'has convertit en un famós director de cinema... Mira, et presento una bona amiga, la Norma Masriera, és de Barcelona.

En David allarga la mà i la Norma fa el mateix. Tots dos es miren als ulls. Se somriuen.

—És una ciutat molt maca, Barcelona —diu l'home—. El Barri Gòtic em fascina.

—La coneixes bé?

—Hi he estat un parell de vegades, pel Festival de Cinema, i a Sitges —riu obertament i recalca—, també pel Festival. És l'avantatge d'aquesta feina, que et permet viatjar. I tu... és la primera vegada que vénis a Gijón?

—Sí, m'agrada molt, sobretot l'arquitectura de la part antiga, hi ha edificis realment meravellosos, però estan tan deixats... No hi ha cap pla de restauració referent a això?

En David aixeca una cella i fa cara de circumstàncies.

—Ehem..., no sé què dir-te, jo fa tant de temps que no visc aquí que no... —i mira la Begoña com demanant ajuda. Ella hi intervé tot posant la mà damunt el braç de la Norma.

—Ni estant de vacances pots deixar de pensar en la feina? —Mira a en David—. És restauradora, es nota, oi? —A la Norma—: Però tens raó, els edificis fan pena i això passa per diverses raons, per una part el clima, que els deteriora molt, i per l'altra perquè hi ha prioritats més importants per solucionar.

En David està mirant la Norma intensament.

—Em sembla que no t'ha convençut però, si vols, podem discutir-ho sopant, tu elabores un pla d'acció i jo, com a fill famós de la ciutat, l'exposo a les autoritats i segur que ens fan cas.

Tots es posen a riure.

—M'encantaria —diu la Norma—, però he quedat amb la Begoña, avui és la meva última nit aquí i...

La Begoña, que ha captat el joc de mirades que s'ha iniciat entre la Norma i en David, la interromp:

—No! Jo no puc. Tinc guàrdia a l'hospital. Una companya m'ha demanat si la hi podia canviar. Però, tant és, hi podeu anar vosaltres.

En David mira la Norma.

—Per mi encantat, hi estàs d'acord?

* * *

En David ha insistit a fer el recorregut típic de les tavernes, i així s'han passejat, entremesclats amb una autèntica riuada de gent, pels carrers de Buen Suceso, Corrida i de Santa Lucía.

—Sempre estan tan plenes? —ha preguntat la Norma, divertida.

—Sempre, no, els caps de setmana ho estan més. És que als asturians ens agrada la gresca, prendre una sidra amb els amics, xerrar amb uns i altres...

—Quan tornes aquí recuperes la teva identitat, oi?

Llavors en David ha somrigut com un nen agafat en falta, i ha mogut el cap.

—No, la veritat és que em sento més italià que de cap altre lloc, però..., avui és diferent. Vols que anem a sopar, ja? T'agrada la cuina d'aquí?

—Sí, molt.

—Doncs no et queixaràs. Vine.

Casa Tino és un restaurant situat al carrer Alfredo Truán que compta amb una clientela entusiasta i fidel. El cambrer els diu que s'hauran d'esperar una mitja hora perquè no hi ha cap taula lliure.

—Tens pressa? —li ha preguntat en David.

—No..., quin plaer poder-ho dir, oi?

En David treu el paquet de cigarrets i n'ofereix a la Norma, que n'agafa un.

—Sí... —contesta ell jugant amb l'encenedor— aquesta és una de les coses que més m'angoixen de la nostra època, la falta de temps. A vegades, quan estic sota els efectes d'una gran tensió, acostumo a passejar pel barri antic de Bolonya o, si puc, m'arribo a Mòdena. I observo els edificis, les escultures... Ai, perdona! —allarga la mà i li encén el cigarret, després encén el seu i es guarda l'encenedor a la butxaca—. Els nostres avantpassats ens han pogut llegar meravelloses obres d'art perquè ignoraven el rellotge, no coneixien el telèfon, ni les agendes, ni els teletips... —somriu—. T'estic avorrint. No sóc un home de conversa brillant.

La Norma també somriu.

—Depèn de què entenguis per conversa brillant. Per què te'n vas anar a viure a Bolonya?

—Perquè aquí...

El cambrer l'interromp:

—Perdó, els senyors ja poden passar.

Tots dos s'aixequen i el segueixen. Els han preparat una taula al fons, ben situada.

—Els sembla bé, aquí?

—Sí, gràcies.

—Tinguin, ara vindran a prendre'ls nota.

El xicot deixa les cartes damunt la taula i se'n va apresadament. Ho tenen tot ple i cal anar ràpid.

La Norma agafa la carta, repassa ràpidament la selecció de plats i mira en David.

—Aconsella'm, m'agrada tastar plats nous.

—Sí...? Mmmm..., mira, jo demanaria un *Pote asturiano* i un *Revuelto de setas y angulas*, què et sembla?

—Pot ser deliciós.

—Ho és —afirma ell, convençut—, i per beure un *Solar de Samaniego* del setanta, d'acord?

—D'acord.

En David deixa la carta damunt la taula i esclafa la punta del cigarret al cendrer.

—Em preguntaves que per què vaig marxar. Mira..., jo aquí m'ofegava. Tenia un neguit que no em deixava viure, no m'hi sentia bé... Quan tenia divuit o dinou anys vaig conèixer una noia italiana —somriu lleument—, una turista. Una noia molt maca, molt vital. Vam viure un idilli apassionat —ara somriu més francament—, molt de pel·lícula italiana dels anys cinquanta i, quan va marxar..., jo la vaig seguir. Vaig anar a parar a Roma. Ella treballava de maquilladora en uns estudis de cine, no eren importants però va servir per donar-me la pista —sospira. La Norma l'escolta amb els ulls una mica aclucats—, allà la cosa va ser diferent, jo era l'amant espanyol de la Paola i... bé, un dia es va acabar. La veritat és que estava ben penjat. Amb prou feines entenia l'italià i només em quedaven unes lires a la butxaca. Vaig decidir de tornar però, per estalviar diners i aprofitar el viatge, vaig fer autostop, de fet no tenia cap pressa. De Roma vaig anar a Siena, d'allà a Florència i d'allí a Bolonya...

—Perdó, els senyors ja saben què prendran?

—Sí, apunti.

El cambrer ho anota i marxa. La Norma encén un cigarret i diu:

—Estàvem en quan vas arribar a Bolonya.

—Sí... No sé dir-te què vaig sentir. Va ser una cosa inexplicable, em vaig sentir com segur, allà, i com si ho conegués, tota la part antiga m'era familiar, és com si hi hagués passat la infància, m'entens?

—I no hi havies estat mai?

En David mou el cap.

—Ni tan sols havia sortit mai d'Espanya.

—I vas decidir de quedar-t'hi...

—Sí. A vegades penso que he nascut fora de temps. Els modernismes em produeixen inseguretat. La casa on ara visc té més de tres-cents anys. I si no fos per la qüestió dels desplaçaments, viuria a Mòdena, és una meravella.

—Així, a Nova York, et deus posar malalt...

—Efectivament, no resisteixo més d'una setmana. —S'inclina damunt la taula i en to confidencial, murmurà: M'agafa urticària i haig de sortir-ne com una bala.

El cambrer ve portant l'ampolla de vi demanada, l'obre i en serveix una mica a la copa d'en David, ell el tasta, assenteix amb el cap i el cambrer en serveix a la Norma, que agafa la copa i l'alça.

—Proposo un brindis...

En David alça la seva.

—Molt bé, per què?

—Pel nou projecte que estàs preparant, perquè sigui un èxit.

En David somriu, fa un glop i torna a alçar la copa.

—Per tu, perquè els fets m'han permès de conèixer-te, estic segur que em portaràs sort.

La Norma es posa a riure:

—M'has vist la vareta màgica per algun lloc?

En David somriu. Els ulls li brillen.

—Sé reconèixer la sort quan la tinc a prop. Tinc una antena especial, i la meva antena em diu que m'acosti a tu.

Ella deixa la copa damunt la taula i s'eixuga els llavis amb el tovalló de roba.

—Vaja, veig que has après molt bé l'estil de seducció a la manera italiana. Potser ara, fins i tot, m'oferiràs el paper de protagonista d'aquesta pel·lícula...

El cambrer els duu el primer plat, tots dos callen, en David té un somriure ballant-li pels llavis. Quan tornen a quedar sols, diu:

—No hi ha cap paper prou maco per oferir-te, si fos així, no dubtaria a fer-ho.

—Jo no sóc actriu.

—Tot i així, jo te l'oferiria.

—De què va la història?

Sense adonar-se'n, en David es posa seriós i transcendent.

—D'un home que va morir de pena, de pena i d'amor; no va arribar ni tan sols a conèixer personalment la noia que estimava.

—Deu ser ambientada en l'època barroca, oi?

En David la mira sorprès.

—Sí, com ho saps?

A la Norma se li escapa el riure.

—Ho he deduït, era fàcil.

En David també riu. Tot d'un plegat, com si recordés alguna cosa, es fa enrere bruscament, es posa la mà a la butxaca, en treu un paquetet, el desembolica i apareix el medalló, se'l mira uns instants i el mostra a la Norma.

—Ja que t'agraden les coses antigues, mira això, què et sembla?

La Norma allarga la mà i l'agafa. I llavors sent una esgarrifança que la fa estremir. Obre la boca com si li faltés l'aire, en David se n'adona.

—Et passa res?

La Norma no contesta, té la mirada fixa en aquest medalló d'estil plateresc i de forma ovalada que té a la mà. I la mà li tremola i, tot tremolant-li, intenta obrir-lo. En David li veu la intenció i, força sorprès per la seva incomprendible reacció, l'avisa:

—Costa molt, s'ha de fer amb un ganivet o un objecte punxant. Si vols ho podem intentar, jo només l'he obert una vegada, però em fa por fer-lo malbé...

La Norma ha tancat els ulls, unes gotes de suor li fan brillar el front, murmura amb dificultat:

—Com l'has aconseguit?

—El... el vaig comprar fa molts anys a un antiquari. Em va assegurar que era autèntic i que havia pertangut al marquès de Frabetti... En el seu interior hi ha pintada...

La Norma va assentint amb el cap i ara l'interromp:

—... Hi ha pintada una miniatura, és el cap d'una criatura...

En David l'observa estupefacte i no atina a dir res, la Norma obre els ulls i el mira, respira fondo i l'hi allarga:

—Sí, és autèntic, i és el medalló que duia la model quan el Pietro Bustamanti va pintar el quadre.

Capítol tercer

Fa una calor espantosa i el grau d'humitat és molt alt. El sector turístic es frega les mans de satisfacció, aquest és un bon any, gairebé totes les places dels hotels són plenes, així com les platges on els turistes, la majoria holandesos, anglesos i alemanys, s'escalden al sol.

Sitges canvia de cara, a l'estiu en mostra la frívola, la lluminosa, la comercial, l'esbojarrada; és com una noia disposada a tot per tal de passar-s'ho bé i, per aconseguir-ho, es disfressa amb mil colors, escampa a l'aire la música de tot arreu i festeja amb tots els qui la pretenen.

La Norma té problemes per sortir amb el cotxe del seu garatge. Tot i vivint al Vinyet, una de les zones tradicionalment més tranquil·les i arrecerades del poble, no s'escapa de la invasió de cotxes foranis. El propietari del Volvo, buscant possiblement l'ombra refrescant que ofereixen els arbres del seu jardí, li ha envaït la meitat del gual i ara li costa Déu i ajuda de sortir. Per sort la direcció assistida del seu cotxe li facilita la maniobra.

La carretera, malgrat ser les onze del matí, ja va plena en direcció a Barcelona. La Norma pitja la tecla de selecció automàtica d'emissores de la ràdio del cotxe, fins que en troba una que emet música. Llavors es posa còmoda i es disposa a prendre's amb filosofia la caravana que, ja es

veu a venir, trobarà a les costes. Després de l'accident, va creure que ja no es veuria amb cor de tornar a passar per Garraf. Durant molt de temps, quan tancava els ulls, les imatges, com si estiguessin amagades en algun plec de les parpelles, l'assetjaven i es veia a si mateixa dintre el cotxe envestint les tanques de protecció. Encara ara, al cap dels anys, no pot oblidar aquells segons tan lúcids en què va pensar que es moria, que es matava, que ja s'havia acabat tot. Quatre voltes de campana va fer el cotxe abans d'estavellar-se contra les roques! Quants segons devien transcórrer? Després, algú li va preguntar si recordava què havia pensat durant aquells instants; sí, ho recordava, va pensar en en Guim, l'últim record abans de perdre la consciència va ser per a ell. Després, quan encara era a la clínica, l'Arcadi li va dir que el primer que havia de fer quan en sortís, era agafar el cotxe i fer el mateix recorregut, «si no ho fas, no superaràs la por i de mica en mica aniràs trobant excuses per no agafar el cotxe. Creu-me, Norma, tindràs la síndrome de l'accidentat».

La circulació encara és fluïda, però té davant un camió que li dificulta la visibilitat; la Norma desplaça lleument el cotxe cap a l'esquerra, si maniobra ràpidament tindrà temps d'avançar-lo, és millor decidir-se perquè, fer les costes rere un camió, és força molest. Redueix a tercera, accelera, el comptavoltes puja a cinc mil cinc-centes revolucions, i l'avança sense cap problema.

Va ser després de l'accident quan va tenir els primers senyals. La primera vegada gairebé ni se'n va adonar, va ser el senyor Galí qui li ho va advertir «caram, Norma, com sabia vostè que aquest quadre va ser trobat en uns magatzems a París?» Se'l va quedar mirant i li va contestar «no ho sé, ho devia llegir al diari», però no era cert, en mirar el quadre se li van anteposar un parell d'imatges, la

d'un magatzem brut i ròneg i la del *Sacré-Cœur* de París. Per què ho va relacionar? No ho sap.

Això és el que li va passar quan va tenir el medalló a les mans. Però aquí es va introduir un element nou a l'esgarripança: l'emoció; una sensació d'emoció fortíssima que li va fer pujar les llàgrimes als ulls. Després van venir les imatges. Imatges ràpides, imprecises..., i finalment la certesa del que era aquell medalló i quina funció havia fet, i ho va definir amb paraules sense ni tan sols adonar-se'n.

Li ho va explicar a en David mentre passejaven vora el mar, després de sopar, això i l'accident. Ell la va escoltar en silenci i la va agafar per l'espatlla com si volgués ajudar-la a enfrontar-se a alguna cosa.

En arribar a l'alçada de la Zona Franca, la Norma es desvia cap a la dreta per enllaçar amb el cinturó; per anar a Pedralbes és el camí més ràpid.

* * *

A la Norma li va dir que casa seva tenia una antiguitat de més de tres-cents anys, però potser va errat, aquest edifici en deu tenir, ben bé, uns quatre-cents cinquanta i escaig. Assegut davant la màquina d'escriure, en David es passa les mans pels cabells. Des que va tornar de Gijón li costa molt concentrar-se. Durant la primera setmana gairebé no va poder fer res, entrevistes per aquí, rodes de premsa per allà, felicitacions pertot arreu... La veritat és que, haver guanyat el premi de la crítica, no li fa ni fred ni calor, és només un guardó més a afegir al currículum i res més, no és prou important per ajudar-lo a aixecar el seu projecte. El mateix dia que va tornar el Giambattista ja li ho va dir, «treu-t'ho del cap, nano, pel·lícules d'ara

són les que interessin al públic, i no històries arcaiques de l'any mil, t'ho dic jo, que sóc el productor i hi entenc».

Torna a fixar la vista en el full que té posat a la màquina. De fet, la història ja la té estructurada, els eixos centrals són la model i el marquès de Frabetti. En un segon pla hi ha el pintor, Pietro Bustamanti, i la seva dona, la Giovanna. El paper de la dona creix cap al final, quan va a veure el marquès i li comunica que la seva neboda, la model, és morta. Aquesta serà una seqüència curta però de gran intensitat, perquè tots dos se sentiran ensorrats per la pèrdua de la noia i, tot i així, mantindran la dignitat. A la Norma li va dir que no tenia cap paper maco per a ella però, pensant-ho bé, donaria la talla com a Giovanna. Mou el cap i encén un cigarret. Però, què està dient? El paper de Giovanna és curt però molt intens i l'ha d'interpretar una bona actriu, capaç de donar bé els matisos del personatge.

S'aixeca de la taula i va cap a la finestra. Des d'aquí veu la *piazza di Nettuno*. Aquesta imatge el reconforta, el fa oblidar que és un ciutadà del segle xx. Es deixa caure a la butaca, embolcallat per un núvol de fum. No és solament atracció el que sent per la Norma, hi ha alguna cosa més que no li va dir, en realitat no va gosar, però així que la veure per primera vegada, a la porta de l'ascensor, va pensar que la coneixia, li va ser familiar el seu rostre, i més tard, tant a la terrassa del Casino com al restaurant, la sensació anava en augment. És clar que això passa molt sovint i amb persones amb les quals un es creua pel carrer i mai més no es tornen a veure. Hagués estat tota la nit parlant amb ella i, de fet, ja clarejava quan van anar cap a l'hotel. Li ho va explicar tot, la història del quadre, l'obsessió que hi tenia des que va trobar el